

CHR. THORSEN: **Forsikringsmonopol**. Udgivet af Komiteen til Belysning af Statsmonopoler. G. E. C. Gad. Kjøbenhavn 1920. 79 S.

Monopolkomitéen, der har sat sig det Maal gennem objektivt Oplysningsarbejde at klargøre Statsmonopolers Indflydelse paa Befolkningens Forbrugs- og Erhvervsforhold har med ovennævnte Bog om Forsikringsmonopol af Chr. Thorsen udsendt sin første Publikation.

Bogen er nærmest tænkt som en almindelig Del, der skal efterfølges af Specialundersøgelser, og Afhandlingens Problem er derfor væsentligst Gennemførelsen af en alle Forsikringsgrene omfattende Statsmonopolisering.

I en Indledning gør Forf. Rede for Monopoltilhænger-nes mange og modstridende Ønsker og Hensigter med Monopoliseringen, behandler i næste Afsnit, der er Bogens Hovedafsnit, Monopoltilhænger-nes Grunde for Monopolise-ring og giver endelig i Bogens tredje og sidste Afsnit en Fremstilling af bestaaende Statsanstalter.

Bogen er skrevet i et klart Sprog og giver en i Ho-vedsagen god Udredning af Spørgsmaalets forskellige Sider. Paa Grund af det stillede Problems almindelige Karakter slipper Forfatteren maaske lidt for let over enkelte Punkter, saaledes f. Eks. Monopolets Indførelse paa Felter, hvor Forsikringsvang allerede er indført. Paa disse Omraader slaar Forf.s Forsvar for de til Administration og særlig til Anskaffelse medgaaede Udgifter ikke helt til.

Naar iøvrigt enkelte af de anvendte Argumenter ikke er fuldvægtige, staar det i Forbindelse med, at Bogen i nogen Grad har faaet Karakter af et advokatorisk Indlæg for Privatforsikringen mod Statsmonopolet. Forf. er gen-nem flere Aar paa saa mange Maader knyttet til Privat-forsikringen, at andet ogsaa vilde have været unaturligt, og selvfølgelig er ingen modgaaende Betragtning under-trykt. Denne Tendens var given, naar Komiteen fulgte sit Program: at vælge den Forfatter, der bedst var i Stand til at udrede Sagen, og at stille Forfatteren frit.

Som Eksempler, hvor Advokaten er løbet af med Vi-

CHR. THORSEN: **Forsikringsmonopol**. Udgivet af Komiteen til Belysning af Statsmonopoler. G. E. C. Gad. Kjøbenhavn 1920. 79 S.

Monopolkomitéen, der har sat sig det Maal gennem objektivt Oplysningsarbejde at klargøre Statsmonopolers Indflydelse paa Befolkningens Forbrugs- og Erhvervsforhold har med ovennævnte Bog om Forsikringsmonopol af Chr. Thorsen udsendt sin første Publikation.

Bogen er nærmest tænkt som en almindelig Del, der skal efterfølges af Specialundersøgelser, og Afhandlingens Problem er derfor væsentligst Gennemførelsen af en alle Forsikringsgrene omfattende Statsmonopolisering.

I en Indledning gør Forf. Rede for Monopoltilhænger-nes mange og modstridende Ønsker og Hensigter med Monopoliseringen, behandler i næste Afsnit, der er Bogens Hovedafsnit, Monopoltilhænger-nes Grunde for Monopolise-ring og giver endelig i Bogens tredje og sidste Afsnit en Fremstilling af bestaaende Statsanstalter.

Bogen er skrevet i et klart Sprog og giver en i Ho-vedsagen god Udredning af Spørgsmaalets forskellige Sider. Paa Grund af det stillede Problems almindelige Karakter slipper Forfatteren maaske lidt for let over enkelte Punkter, saaledes f. Eks. Monopolets Indførelse paa Felter, hvor Forsikringsvang allerede er indført. Paa disse Omraader slaar Forf.s Forsvar for de til Administration og særlig til Anskaffelse medgaaede Udgifter ikke helt til.

Naar iøvrigt enkelte af de anvendte Argumenter ikke er fuldvægtige, staar det i Forbindelse med, at Bogen i nogen Grad har faaet Karakter af et advokatorisk Indlæg for Privatforsikringen mod Statsmonopolet. Forf. er gen-nem flere Aar paa saa mange Maader knyttet til Privat-forsikringen, at andet ogsaa vilde have været unaturligt, og selvfølgelig er ingen modgaaende Betragtning under-trykt. Denne Tendens var given, naar Komiteen fulgte sit Program: at vælge den Forfatter, der bedst var i Stand til at udrede Sagen, og at stille Forfatteren frit.

Som Eksempler, hvor Advokaten er løbet af med Vi-

denskabsmanden, kan peges paa Side 22, hvor Forfatteren er ved at hævde, at naar Staten ikke behøver at opsamle disponible Reserver til Imødegaaelse af ekstraordinære Tab, behøver den heller ikke at danne bundne, tekniske Reserver til Dækning af allerede realiseret Risiko, og at en saadan fuldstændig Opgivelse af alle forsikringstekniske Principper vil berøve Anstalten Publikums Tillid og umuliggøre dens Virksomhed. Slutningsrækken er aabenbart usikker. Fordi en Mand mener at kunne undvære en Lynafleder paa sit Hus, kan han godt være interesseret i, at Funderingen er tilstrækkelig.

Der kan ogsaa nævnes Udviklingen S. 36, hvorefter man ikke vil faa nogen Billiggørelse af Forsikringen, hvis Statsanstalten skal forsikre selv de farligste Risikoer, og disse skal betale Præmie svarende til Risikoen, og endvidere det ret stærkt udnyttede Eksempel paa samme Side, der kun viser, at de private Selskabers Præmiesatser har været galt jugerede. Ligeledes savner S. 17 en Anførelse af, at de private Selskaber ikke alene indtjener det som Dividende udbetalte Udbytte, men yderligere Henlæggelser, Friaktier o. lign.

Men disse Anker hindrer paa ingen Maade Bogen i at opfylde sit Formaal, og der er kun Grund til at ønske Komitéen til Lykke med den gode Begyndelse.

O. B. Kofoed.

E. BOSSE: *Norwegens Volkswirtschaft vom Ausgang der Hansaperiode bis zur Gegenwart I—II.* Jena, Gustav Fischer 1916. 460 + 780 Sider.

STANGELAND: *Pre-Malthus doctrines of population*, udgivet i *Studies in History, Economics and Public Law*, Columbia University 1915.

LUDVIG FJÆRLI: *Lærebog i Nationaløkonomi*, Aschehoug 1919 og *De offentlige Finanser*, Trondhjem 1919.